

Kraméryusowy Cis. král. Wlastenské Nowiny.

Roku 1793.

Nov. 43.

U Sobotu

dne 26 Řigna.

Pátý roční běh.

S nevyšším císařským královským Povolením.

Zvidně na den 18 toho wy-
dana zpráva toho rybo-
dne nám k rukám přišla,
a toto w nj obsaženo gest: „Dnes rá-
no geho císařské král. Milosti na den
13 toho w noci vyslaný rychlý posel
první Laytnant od regimentu Arcy-
knížete Karla, Hrabě Kalenberk, od
Generála nad gyzdau Pana Hrabě
Wurmsera, přinesl tu potěšitedlnau
zprávu, že dne 13 řigna ráno w půl
5 hodiny náš císařský na francouzské
troj sínce v Waysenburku a Lauter-
burku autok věmili, a tak šťastně své
předsevzetí wykonali, že po půl hodině,
wrazýwse na francouze s naraženými
pačnety, y ty neyperoněgší sínce pře-
lezli, a sobě ge podmanili. Odtud

pustili se dále, a mnoho náspů neb re-
dutu gedem po druhém opanowali, a
pak w půl 6té hodiny na noc y pewně-
ho města Waysenburku šťastně dobyli.“
— Polního Maršalka Laytnant Kníže
Waldek k své neywětší pochwale asy s
toti tisíce lidu bogowného v Pliters-
dorfu přessel řeku Keyn, a pak pustil
se dále až k Motern, což tak mnoho
způsobilo, že francouzové Lauterburk
opustiti musyli, a Generálowi Major
Telachyč to místo y hned osadil.

Generál nad gyzdau Pan Hrabě
Wurmser o tom znamenitém příběhu
obšírněgší zprávu dáti slibuje. Mě-
jím podle austrij zpráwy prvního Lay-
nanta Hrabě Kalenberka slyšíme, že
císařský wsecka nepřátelská ležení, a
přes

U w

přes 20 samých těžkých děl vybogowali. Co lidu gať na nassj tak y Francouzské straně pobito anebo poraněno gest, potud nálezitě zprávy dáti nemůžeme, wssak 800 Francouzů nassj zagali. Také Pan Generál Wurmser Laytnantowi Hrabi Balenberkowi poručil ausstně oznámiti, že y Prussané při tom příběhu pod zpráwau Brunsswického Wýwody, asy 7,000 mužůw sylňj, od Pirmasensu přes rybnj potok nebo Fischbach wytáhli, w řemž mjestě Francouze na hlavu porazyli, a wlačili se až k Wertu, šrže což Francouzové bogjce se, aby gim nassj na záda nepřipadli, tjm dějwe přinuceni byli wrchy opustiti, a tudy nassj přiležitěgssj čas měli, že na Francouze s wětššim násyljm dotalzyti mohli.

Pan Generál Hrabe Wurmser o wssch Generalích dáwá to swědectwj, že podle poručení we wssém na wlas se zachowali, zwlastě welikau chwálu dáwá polnjho Maršalka Laytnantowi Rnjžeti z Waldeku, Generálmajorům Mesarossowi a Socowi, kteřížto nanno wšázawssse swau nálezitau powědomost w wogenstém vměni, k tomuto wstěžstwj swau p. mocý neywjce přispěli. Dokládá též, že wesskeré wogsto statečně a hrdinský s neywětššj powolností bogowalo, tak že nemožné gest, aby komu gakekoli předszewzetj s tak dokonalým lidem postěstiti se nemělo.

Posléz Pan Generál Hrabe Wurmser prawj, že se nepřátele přes Gaysberk nazpátek hnuli, a má annysl dále se za nimi pustiti, gať totiž wwidj, cožby před sebe wzýti chtěli.

*) Prwnj Laytnant Hrabe Balen-

berk, gaťožto rychlý posel, s tauto zpráwau dne 18 toho právě w poledni do Wjdně přigel, a před njm 4 postowssj oficyři a 32 postylionů gelo.

O tomto w. likém wstěžstwj také giž y sankromné zpráwy přissly, wssak čekáme na poslednj řjškau posstu, takže nám gessně negatě pořádněgssj zpráwy přinese. Zatjm připomeneme list z Kassaru psaný na den 14 toho, a w něm gest obsažená následugjcy zpráwa: Slawný cýs. král, Generál nad gíždau Pan Hrabe Wurmser šťastně wywedl, což před se wzal, a Waysenburské trogi ssance, gež sme za nedobytedlné drželi, swau hrdinskau rukau přemohl, a nepřátele odtud zapudil.

K lepššimu a šťastněgssimu wywedení toho předszewzetj ustanoweno bylo, aby cýsařský král, Generál polnjho Maršalka Laytnant Rnjže z Waldeku Francouzům na záda připadl, a týmž časem y Brunsswický Wýwoda, mage asy 12 tisíc lidu, též ginau stranau proti Francouzům táhl. Gať se byli Páni Generalové vmluwili, Brunsswický Wýwoda giž dne 10 řjgna pustil se přes Bič, Apelsfayd, Fisspach, Linbach až k audoli, gimž město Waysenburt od wrchu se děl, a na té cestě Francouze, genž mu na odpor stali, třikrát na hlavu porazyl, a zpátkem zahnal. Rnjže z Waldeku, mage 10,000 cýsařských a 3,000 Hessů, dne 12 přitáhl k Kassaru, a druhého dne časné ráno přegda Reyn po lodnjch mostech y Plitersdorfu, k Secu a Lautenburku se pustil, tau chwilj y Sswáboré bljže k Lautenburku postaupili. Brunsswický Wýwoda dne 11 a 12 šrže násylňau a stálan střel

střelbu Francouzů v Waysenburku začal nepříjemně, a zatím Generál Wurmsler k ssaneim se přiblížil, střelba což Francouzové v tu chvíli svou sílu na dvě rozdělit museli. Když potom v noci 13. října dva oddíly od Brunsswického Wývodu k Generálovi Wurmslerovi přigeli, hned ustanoven byl ssurm, a již ve 4 hodiny ráno na Francouzů dorážeti počali. Pan Generál Wurmsler sám vedl první kolonu, prorazil se střelou záseky a zákopy, vorazyl do náspů, gichžto samostatně v Waysenburku přes 20 stálo, s naraženými pažbami, a byl tak šťastný, že nejen náspy přemohl, alebrž také nepřátely v nich ležejících, genž nyní na třech stranách brániti se museli, přepadl a zabíjel, a mnoho paží a zbraní po nich nabral. Veliké ssance v Sstaysfeldu bez nejménší ztráty vybojowali, a k tomu 9 děl na 18ti a 24liberní kanóny dostali. Také Francouzové byli tak zaskočeni, že z mnohých náspů prchli, a kusů našim nechali. Za dvě hodiny naši vítězové již 20 náspů a přes 30 děl vybojovali.

Okolo půl 8 hodiny ráno westřen válečný lid stál před Waysenburkem, kdež se Francouzové srovnatě bránili; wssak když naši do toho místa z haubíc střeliti počali, y ge zapálili, Francouzové y odtud s svou velikou ztrátou prchnouti museli. Ohražené město Waysenburk takměř docela wypáleno gest.

Tím časem co se toto na pravém břídle dalo, také naši vrazili do Francouzů na levém břídle v Lauterburku. V 5 hodin ráno císařští a říšáci pod

zprávou císař. Král. Generála Barona Jelachyče autoč učinili na ssance, a šťastně ge sobě podmanili. Týmž časem přitáhl Rijn z Waldecku, a Francouzům na záda wpadl. Generál Soce a Jelachyč v prostředku učinili autoč na ssance, přelezli ge, ssurmem brali geden násep po druhém, a wssudy nepřátely nazpátek tiskli. Okolo tří hodin zpoledne již císařští Lauterburk osazený měli, a Francouzů v ssancích za dvě míle zdáli nebylo wíderi, krom pobitých, množství paží, zbraní, prachu a giných válečných potřeb, čehož nepřátelé vstřagjce welmi kwapně po sobě zanechali.

V tomto saukromném listu náš statečný a hrdinský císařský lid welice chwálen gest, zvláště že při každém autoč stálý byl, a wssudy zmužile dosdržel, střelba což tohoto zase slavného wstřestwí sme dosáhli, na němž nám proto tím wíce záleženo gest, že nyní nepřátelé rozprášení gsau, a my v přitornání tak velikého prospěchu genwelmi málo lidu sme ztratili, geho počet bezpochyby v příštích nowinách náležitě budeme moci oznámiti. Podle tohoto listu prawj se, že Francouzové při tom trogim hlawním autoč asi 4,000 lidu ztratili, a zagarych též na 2,000 se počítá. Břom toho wybojowali naši asi 50 děl, mnoho giných válečných nástrojů, wssedky stany, paží, a wsse giné, čehož Francouzové již strachem přemoženi, s sebau odweztí a odnesti nemohli.

Gestě máme před rukama mnohé zpráwy o tomto velikém wstřestwí, než wssedky w hlawní věci s listem teď přiz-

pomenutými velmi dobře se srovnávají. Ostatně gestě toto malíčko z nich sme vytáhli: Když rychlý posel s tauto potěšitelnou zprávou odjížděl, naši císařští dosavad za nepřátely se hnali, tak že nebylo možné zvědět, jak daleko Francouzové zahnání jsou, a co gestě při autěku lidu ztratili. Druhá zpráva praví: Císařští po tuhém potyčání v pevného města Waysenburku na den 13 toho se zmocnili. Francouzové přehli daleko do Elzas, a mají aumysl zase pevnými stancy v Hagenu se obraditi. Než sotwa více se vsaději, nebo císařští v patách jsou za nimi, a po málo dnech zvjme, že Francouzové w Strasburce svého austrorůstě a obrany hledati budou.

Z hlavního bhtu w Waysenburku 14 řigna. Což píší, gest wjítězství, slavné wjítězství, gehož sme se tak snadně nadíti nemohli. Medobytelné za dvě míle cesty zdylí Francouzské stance v Waysenburku až k Lauterburku císařští brannou rukou šťastně sobě podmanili. Trogi zassancované ležení sme vzali, a krom praporců, zbraně a těm podobných věcí, také sme 23 děl na těžké kaulé seřadili y s kónmi wybogovali, a 700 mužů (výše list praví na 2,000 mužů) zagali. Dnes ráno dále se za Francouzy poženeme, tak aby ani oddechu neměli.

Z Geny 5 řigna. Dnes časné ráno připlauly sem Anglické a Španělské válečné lodě, též 8 korábů, na kterýchžto lodích po 70 až do 100 kusů bylo. Už několik měsíců stály tu 3 Francouzské válečné lodě s národními plachtami. Anglický Kapitán kázal,

aby královské plachty zavěšili. Francouzský Kapitán odpověděl, že gest w neutrální zemi, a nemá nad sebou žádné jiné moci než národní shromáždění. Nato Anglický a Španělský Kapitáni kázali y hned do Francouzských lodí z malého zbraně pálení, y také s mečem do lodí se wedrali, 200 Francouzů rozsekali a postřeleli, ostatních pak 500 mužů zagali. Francouzský Kapitán wida w jakém gest nebezpečenství, z pistole se zastřelil. Když potom na ty Francouzské lodě Angličané po pravě, Španělské po levé straně a královské Francouzské plachty w prostředku zavěšili, zase se na moře vydali, a jak se zdá, k Livornu plavili.

Dnes ráno přigel sem Španělský rychlý posel, a přinesl tu zprávu, že dne 18 září Španělské pod zprávou Generála Rygardos Francouzskou armádu na hlavu porazili. Potyčání trvalo za celé 3 dny, a 11 tisíc pobitých Francouzů na bogistí ležeti zůstalo, pak 3,000 bylo gich zagato; při tom Španělské celou wogenšťau kassu a 85 děl wybogovali, strže což Francouzská pevnost Perpignan nyní užegí obklíčena gest, a za krátký čas vzdáti se musí. Také Německá armáda spolu s Piemontskými dále do Francouzské země se tlačí.

— Z Tulu přichází zpráva, že Francouzský Generál Kartos s svou armádou na hodinu cesty od Tulu stogi, též že on od své armády za zrádce vzdán, a protož od kommissarů do vězení wřazen byl.

Od hlavní císařské král. armády pod zprávou Prince z Koburku přichází zpráva